

Johannes Yrttiaho vas

Talousarvioaloitemäärärahan lisäämisestä rauhantyön edistämiseen (1 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Maailman turvallisuuspoliittinen tilanne on muuttumassa epävakammaksi. Yhä useammin maailmanrauhan arvioidaan olevan vaakalaudalla, kun alueelliset sodat uhkaavat laajeta. Nykyinen tilanne Euroopassa ja lähialueilla edellyttää elinvoimaisia rauhanjärjestöjä, jotka tekevät aktiivista rauhantyötä.

Myös Suomi on nostanut sotilasmenonsa jälleen uuteen ennätykseen — yli kuuteen ja puoleen miljardiin euroon. Suomalaisen rauhantyön rahoitus on sen sijaan leikattu ensi vuoden talousarviosta kokonaan pois. Kun vuonna 2023 rauhantyön avustus oli valtion talousarviossa 850 000 euroa, vuodelle 2024 rauhanjärjestöt saivat yhteensä enää 325 000 euroa. Leikkaus oli 61 prosenttia.

Vuodelle 2025 avustusta ei myönnettäisi enää lainkaan. Rahoitusta on saanut kymmenen järjestöä.

Aktiivinen ja moniääninen kansalaisjärjestökenttä kuuluu keskeisesti suomalaiseen demokratiiaan ja tekee osaltaan Suomesta kansalaisyhteiskunnan. Pienessä maassa laajan ja monipuolisen järjestökentän olemassaolo edellyttää myös valtion rahallista tukea.

Suomalaiset rauhanjärjestöt ovat merkittäviä yhteiskunnallisia toimijoita. Ne tekevät Suomessa rauhankasvatusta koulujen ja nuorisotyön kanssa, ne osallistuvat ja aktivoivat kansalaisten rauhan- ja turvallisuuspoliittista keskustelua ja tuottavat tietoa julkaisemalla lehtiä, kirjoja sekä nettiaineistoja. Järjestöjä kuullaan asiantuntijoina eri hallinnon aloilla rauhaan, turvallisuuteen ja asevalvontaan sekä rauhankulttuuriin liittyvässä kysymyksissä. Suomalainen rauhantyö kansainvälisesti kattaa YK:n ja monen kansainvälisen yhteistyöjärjestön työhön osallistumisen, asevalvonnan kysymykset, ydinaseiden ja muiden joukkotuhoaseiden sekä pienaseiden ja väkivallan leviämisen vastaisen toiminnan, kansainvälisen oikeusperustaisen järjestelmän vahvistamisen ja ihmisoikeuksien, taloudellisen sekä sosiaalisen oikeudenmukaisuuden puolesta tapahtuvan työn.

Suomalaisen rauhantyön toimintaedellytykset on varmistettava aikana, jolloin rauhantyötä tarvitaan enemmän kuin moneen vuosikymmeneen.

Rauhanjärjestöjen rahoitus on ollut jo entisestään huomattavasti alhaisemmalla tasolla kuin muiden samantyyppisten järjestöjen. Rauhanjärjestöt tarvitsisivat leikkausten sijaan tässä maailman

Talousarvioaloite TAA 10/2024 vp

tilanteessa ja asevaraisen turvallisuuskäsityksen yleistyessä Suomessa tasokorotuksen rauhantyyön valtiontukiin. Myös pitkään jatkunut yleisen hintatason nousu on rasittanut järjestöjen työtä. Järjestöjen avustus tulee palauttaa tasokorotettuna vuodelle 2025, jotta ne voivat selviytyä toimintavuokrien ja -kulujen sekä vaativan ja luotettavan asiantuntijatyön ja julkaisutoiminnan vaatimista kasvaneista menoista.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta palauttaa momentille 25.01.50 mahdollisuuden käyttää määrärahaa avustuksiin rauhantyyön järjestöille ja rauhantyyön edistämiseen.

Helsingissä 4.10.2024

Johannes Yrttiaho vas